

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Automatică și Calculatoare
1.3 Departamentul	Automatică
1.4 Domeniul de studii	Ingineria Sistemelor
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Automatică și Informatică Aplicată
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	28

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme cu Microprocesoare						
2.2 Aria de conținut	Arhitectura sistemelor de calcul						
2.3 Responsabil de curs	Sl. Dr. Ing. Neagu Mădălin-Ioan, Madalin.Neagu@cs.utcluj.ro						
2.4 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Sl. Dr. Ing. Neagu Mădălin-Ioan, Madalin.Neagu@cs.utcluj.ro						
2.5 Anul de studiu	2	2.6 Semestrul	4	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DID

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator	28
Distribuția fondului de timp					72 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					0
Examinări					4
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	74				
3.8 Total ore pe semestru	130				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Circuite analogice și numerice
4.2 de competențe	Programare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector și tablă
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Prezența la orele de laborator este obligatorie

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C2 Operarea cu concepte fundamentale din știința calculatoarelor, tehnologia informației și comunicatiilor
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studierea modului de proiectare, implementare și exploatare a sistemelor de calcul bazate pe microprocesoare
7.2 Obiectivele specifice	Studierea arhitecturii interne a microprocesoarelor Studiul celorlalte componente ale unui sistem microprocesor: memorii, interfețe) Însușirea tehnicilor de proiectare a componentelor de bază ale unui sistem bazat pe microprocesoare: module de memorie, interfețe de intrare/ieșire, Studiul tehnicilor de comunicare în interiorul și în afara unui sistem bazat pe microprocesoare: transferal prin acces direct la memorie, sistemul de întreruperi, magistrale de comunicație, rețele de comunicație

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Introducere – Istoria calculatoarelor și a sistemelor de calcul, evoluția microprocesoarelor, parametrii de performanță a sistemelor de calcul	Prezentări Power Point orale și/sau online, pe slide-uri, în aplicație de videoconferință, explicații pe bază de exemple, exemple online și orale pe tablă / whiteboard și screen sharing, răspunsuri orale și online la întrebări	
C2. Structura generală a unui calculator – componentele unui sistem de calcul, unitatea centrală de procesare, unitatea aritmeticologică, circuite de adunare/scădere/înmulțire/împărțire		
C3. Structura unui calculator – etapele de proiectare a unui sistem de calcul, arhitectura pipeline, situații de hazard		
C4. Microprocesoare – definiție, componentele și semnalele specifice unui microprocesor, arhitectura superscalară P6, arhitectura NetBurst		
C5. Microprocesoare specializate – procesoare digitale de semnal, microcontrolare		
C6. Proiectarea memoriilor – circuite de memorie tip ROM, RAM, memorii statice și dinamice, principii de funcționare, metodologia de proiectare a modulelor de memorie		
C7. Ierarhii de memorii – memorii cache, exemple de implementare, memoria virtuală, segmentare și paginare		
C8. Proiectarea interfețelor de intrare/ieșire – principii de design, structura interfețelor, moduri de transfer, sistemul de întreruperi		
C9. Proiectarea interfețelor de intrare/ieșire (cont.) – transfer prin		

DMA, transfer prin procesor de intrare/ieșire		
C10. Proiectarea interfețelor de intrare/ieșire (cont.) – interfața serială, transferul serial sincron și asincron, specificațiile protocolului RS232, protocolul 485, transfer serial prin mesaje		
C11. Proiectarea interfețelor de intrare/ieșire (cont.) – interfața USB, interfața paralelă, exemplu de proiectare a unei interfețe		
C12. Rețele de calculatoare – modelul ISO-OSI, tipuri de rețele de comunicare, descrierea detaliată a fiecărui nivel ISO-OSI		
C13. Sisteme distribuite – definiție, principiile de implementare a sistemelor distribuite, implementarea sistemelor distribuite		
C14. Arhitecturi avansate de calcul – arhitecturi RISC și CISC, arhitecturi paralele		
Bibliografie 1. D. Gorgan, G. Sebestyen, Structura sistemelor de calcul”, Editura albastra, 2000, 2. D. Gorgan, G. Sebestyen, Proiectarea calculatoarelor”, Editura albastra, 2005, 3. Gheorghe Sebestyen, Informatica industrială, Editura Albastra, 2006 4. S. Nedeveschi, “Microprocesoare”, Editura UTCN, 1994 5. J. Hennessy, D. Patterson, Computer architecture, A Quantitative approach” 6. Curs: http://users.utcluj.ro/~madalin/teaching/SM/Curs.zip		
8.2 Seminar / laborator / proiect	Metode de predare	Observații
L1. Structura unui sistem de calcul	Rezolvarea onsite si online a exercițiilor folosind aplicații de videoconferință si screen sharing, implementarea de proiecte mici si prezentarea acestora onsite sau folosind aplicații online, întrebări și răspunsuri orale si online	
L2. Arhitectura ISA x86, organizarea memoriei, unelte de depanare		
L3. Setul de instrucțiuni ISA x86: instrucțiuni de transfer, instrucțiuni aritmetico-logice		
L4. Setul de instrucțiuni ISA x86: instrucțiuni de salt, ramificare și ciclare		
L5. Moduri de adresare ISA x86		
L6. Proiectarea memoriilor statice		
L7. Proiectarea memoriilor dinamice		
L8. Proiectarea interfețelor de intrare/ieșire		
L9. Arduino – Introducere		
L10. Arduino – Internet of Things		
L11. Arduino – Controlul proceselor complexe		
L12. Arduino – Controlul proceselor complexe (continuare)		
L13. Arduino – Integrarea IoT in procese complexe		
L14. Evaluare		
Bibliografie 1. D. Gorgan, G. Sebestyen, Proiectarea calculatoarelor”, Editura albastra, 2005, 2. “AoA - The Art of Assembly language”, webster.cs.ucr.edu/AoA/DOS/pdf/ 3. Laboratoare: http://users.utcluj.ro/~madalin/microprocessor-based-systems.html		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei s-a stabilit în acord cu cerințele firmelor din domeniu și cu cerințele de pregătire specific domeniului de Ingineria sistemelor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea cunoștințelor teoretice	Examen scris si/sau oral, inclusiv prin tehnici on-line (Moodle, MS Teams si Zoom)	70%
10.5 Seminar/Laborator	Evaluarea abilităților practice	Colocviu scris si evaluarea activitatilor desfasurate pe parcursul semestrului, folosind inclusiv instrumente on-line (Moodle, MS Teams si Zoom)	30%
10.6 Standard minim de performanță			
• Minim nota 5 pentru examenul scris, prezența la toate lucrarile de laborator			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar / laborator / proiect
02.09.2022	Sl. Dr. Ing. Neagu Mădălin-Ioan	Sl. Dr. Ing. Neagu Mădălin-Ioan
.....	.....	.....
Data avizării în Departament	Director Departament	
.....	Prof.dr.ing. Honoriu Vălean	
.....	.....	